

Kto powinien płacić Na utrzymanie biblioteki Krasińskich?

Hr. Edward Krasiński, ordynat na Opinogórze, odwołał się od orzeczenia komisji szacunkowej, która wyznaczyła mu podatek od dochodu za rok 1928. Ordynat prosił o potrącenie mu z dochodów sum wydatkowanych na utrzymanie biblioteki i zbiorów im. hr. Krasińskich, mieszczących się w pałacu przy ul. Okólnik w Warszawie.

Ordynacja opinogórska istnieje na mocy statutu, zatwierdzonego jeszcze przez władze rosyjskie w r. 1846, a następnie w 1860 r. Ordynacja ta obciążona jest obowiązkiem utrzymania biblioteki i zbiorów. Każdorazowy pan na Opinogórze obowiązany jest corocznie przeznaczać część ze swoich dochodów na konserwację i udogodnienie biblioteki i zbiorów. W danej sprawie chodziło o to, że władze skarbowe nie chciały potrącić z sumy dochodów hrabiego wydatków, poczynionych na ten cel.

Komisja odwoławcza, do której zwrócił się hr. Krasiński, uwzględniła zarzuty i stwierdziła, że ordynat ma prawo pewne kwoty potrącać rok rocznie z dochodów, ażeby wypełnić obowiązki, jakie nakłada na niego statut ordynacji. Innego na-

tomiast zdania był przewodniczący komisji odwoławczej, gdyż odwołał się do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, prosząc o skasowanie tej decyzji. Przewodniczący stanął na stanowisku, że wydatki na bibliotekę i zbiory nie są trwałym ciężarem i dlatego nie powinny być potrącone.

Przed N. T. A. pełnomocnik hr. Krasińskiego, adw. W. Fijałkowski, dowodził, że stanowisko komisji, uwzględniające potrącenia, było słuszne, albowiem ciężary, nałożone w statucie na ordynację opinogórską i na jej każdorazowego użytkownika, ordynata, mają charakter stały i leżą w interesie nie tylko samej ordynacji, ale również w interesie publicznym. Konserwacja bowiem zbiorów, znajdujących się w muzeum hr. Krasińskich, udogodnienie uczonym i badaczom zgromadzonych tam dzieł sztuki oraz biblioteki ma ogromne znaczenie dla życia kulturalnego. Muzeum i zbiory hr. Krasińskich należą do nielicznych w Polsce prywatnych placówek kulturalnych, których utrzymanie jest niezwykle obowiązkiem każdorazowego ordynata, ale sprawą całego społeczeństwa.

N. T. A. w całości przychylił się

do tych wywodów i odrzucił skargę przewodniczącego komisji. Orzeczenie to posiada doniosłe znaczenie dla spraw o podobnym charakterze, gdzie w grę wchodzi potrącenia od dochodu na utrzymanie najrozmaitszych instytucji społeczno-kulturalnych.

Kusociński Witał Lehtinena

Wczoraj o godz. 5.14 popoł. wylądował na lotnisku w Okciu samolot Lot'u. Napis na tabliczce z boku kadłuba wskazywał, że samolot przybył z Tallina via Ryga i Wilno. Pierwszą osobą, jaka wysiadła z tego samolotu, był średniego wzrostu, blondyn. Był to Finn, Lehtinen, rekordzista świata i mistrz olimpijski z Los Angeles w biegu na 5 km.

Na lotnisku witali znakomitego biegacza przedstawiciele Warsz. Okr. Zw. Lekkoatletycznego w osobach pp. Cz. Forsyia i F. Żubra, oraz pras. Przybył również Kusociński. Powitanie dwóch mistrzów olimpijskich było bardzo serdeczne.

Lehtinen nie włada żadnym z języków obcych za wyjątkiem ojczystego, to też przeprowadziliśmy z nim rozmowę za pośrednictwem tłumacza.

Lehtinen wyraził zdziwienie, że w Warszawie jest tak ciepło. Wyjechał on z Finlandii zaniepokojony panującą tam zimną i obawiał się, że w podobnych warunkach przyjdzie mu biegać w Warszawie.

Podczas rozmowy, złapał w pewnej chwili stojącego obok Kusocińskiego za nogę, badając jego mię-

Tragiczna uczta weselna Śmierć podczas tańca

KALISZ, 28.9. (tel. wł.). We wsi Ławiany, pow. wieluńskiego, dokonane zostało morderstwo w czasie uczty weselnej. W wiosce tej u niejakiego Antoniego Nowaka odbywało się wesele, z udziałem kilkudziesięciu gości. Po wyczepie, suto zakrapianej wódką, młodzież przystąpiła do tańca.

Nad ranem pomiędzy nietrzeźwymi doszło do awantury.

Kilku parobczakom nie podobał się wódzcy rej na zabawie 26-letni Stanisław Napieralski, mający wzięcie u dziewcząt. Gdy Napieralski tańczył z jedną panną, niejaki Wincenty Ottola ze wsi Pęczaki, pow. radomszczańskiego, podstawił tańczącemu nogę.

Para tańczących runęła na ziemię. Stąd powstała kłótnia, w czasie której Ottola z kastetem w ręku rzucił się na przeciwnika. W porę jednak zdołano Ottolę rozbroić. Gdy to narzędzie walki zostało wytrącone awanturnikowi, błyskawicznym ruchem wy dobył z kieszeni nóż sprężynowy i ugodził nim w brzuch Napieralskiego, wypruwając mu jelita. Ottola, korzystając z zamieszania, uknął.

Na miejsce zbrodni przybyła policja, zabezpieczając zwłoki Napieralskiego do czasu przybycia władz sądowych. Zarządzony po ścisłej zbrodniarzem przyczynił się do schwytania go za Wilniem. Ottolę, który przyznał się do zbrodni, osadzono w więzieniu.

Gazy ziemne zatruty 2-ch robotników

INOWROCŁAW, 28.9. (tel. wł.). W cukrowni „Wierchosławice” przy oczyszczaniu studni zatrudnieni byli dwaj robotnicy: 46-letni Franciszek Kaczmarek i 27-letni Mieczysław Paczkowski. W studni palili się gazy, który miał pochłonąć gazy ziemne. Około godz. 5-ej robotnicy wygasili ogień i zabierali się do odejścia. Paczkowski jednak wrócił i opuścił się na dno studni, ponieważ czegoś zapomniał.

Zaledwie zszedł na dno, wydobywające się gazy zatruty go. Widząc to Kaczmarek pośpieszył na pomoc, ulegając jednak również zatruciu. Znajdujący się przy tem jeden z robotników wszczął alarm, na skutek którego specjalna pomoc wydosłała zatrutych na powierzchnię. Mimo zastosowania środków ratowniczych, Kaczmarek i Paczkowski zmarli.

Podróżuj samolotem

Żydzi — fałszerze banknotów dostali się do więzienia

WILNO, 28.9. (tel. wł.). W niektórych powiatach wileńskich, w szczególności w okolicach Widy, przylapano wielką ilość fałszywych banknotów 20-złotowych. Fałszykiaty były udanie podrobione, na pierwszy rzut oka trudno je było rozpoznać. Pojawienie się fałszykiatów zainteresowało policję, która zarządziła ścisłą obserwację w dniach targowych, ponieważ wtedy, jak stwierdzono, kolportaż tych fałszykiatów był największy. Zwrócono wtedy uwagę na handlarza Moszkowicza, który wraz ze swym współnikiem, niejakim Szklaną, przybył z Warszawy, uprawiając niezrozumiałe tranzakcje. A mianowicie: kupował towar i natych-

miast sprzedawał go po cenie kupna, a nawet i niższej. Ustalono, że handlarz owę operuje fałszykatami. Fałszerza i współnika zatrzymano i podczas rewizji znaleziono przy nim większą ilość fałszywych banknotów. Na śledztwie Moszkowicz zeznał, że będąc w Warszawie poznał tam wymienionego Szklanę i za jego pośrednictwem nabył u niejakiego Gojsina w Warszawie, przy ul. Żelaznej 85, większą paczkę banknotów celem kolportażu. Na skutek zeznań Moszkowicza, w Warszawie zarządzono rewizję u Gojsina, która dała jednakże pozytywnego rezultatu. Mimo to Gojsina aresztowano. Obecnie za kratami siedzi trzech żydów. W sprawie fałszerstwa jest zamieszanych 13 osób.

O podreęczniki dla dziatwy szkół powszechnych

Akeja dożywiania nie wyczerpuje całego potrzeb materialnych dziatwy, uczęszczającej do szkół powszechnych. Wsuwa się mianowicie dodatkowo kwestja doraźnej pomocy odcieżowej i obuwianej, a zwłaszcza pomocy w zakresie dostarczenia podręczników szkolnych.

Do Rady Szkolnej m. stoł. Warszawy napływają liczne zgłoszenia szkół i instytucji opiekuńczych, domagających się pomocy w podręcznikach, których Rada, oczywiście, nie ma. Potrzebna jest więc akcja w kierunku uzyskania potrzebnych książek od księgarzy, bądź ofiar od społeczeństwa na nabycie podręczników. Pomoc ta winna być udzielona przez Opiekę Szkolną przy poszczególnych szkołach.

Rada Szkolna ze swej strony przewiduje, iż uda się jej, w zakresie własnych funduszy, zarezerwować na ten cel kilka tysięcy zł.

Kronika sądowa

Procesy narod.-socjalistów

WARSZAWA. — W najbliższym czasie rozpocznie się seria procesów, wynikłych na tle rozwiązania przez władze bezpieczeństwa Narodowo-Socjalistycznej Partii Robotniczej. Członkowie Partii Narodowo-Socjalistycznej występowali w więzieniach konsultacji. Umundurowanie to zostało zakazane i winno podlegnęły do odpowiedzialności szereg członków tego stronnictwa.

Pierwsza rozprawa wyznaczona już została przez Sąd Okręgowy w Wilnie na dzień 3 października r. b. Ławę oskarżonych zajmie 3 przywódców organizacji, odpowiadających z więzienia.

Przemysłnicy kapeluszy

WARSZAWA. — Na wokandy Sędu Najwyższego znalazła się sprawa bandy przemysłników, zorganizowanej przez kupca żydowskiego, Turkieltauba. Banda trudniła się sprowadzaniem drogą nielegalną olbrzymich transportów kapeluszy, narażając Skarb Państwa na miljonowe straty spowodowane nieuiszczeniem należności celnych. Sądy pierwszych instancji wymierzyły przemysłnikom wysokie grzywny pieniężne. Obecnie oskarżeni proszą o zmniejszenie wymiaru kary.

Płatnik skazany na 6 miesięcy

WARSZAWA. — Proces b. płatnika 1 p. szwoleżerów, kpt. Kowal-

skiego, zakończony został skazaniem Kowalskiego na 6 miesięcy aresztu. Jednocześnie sąd postanowił wydać go stopnia oficerskiego.

Skazanie bankowców

POZNAN. — Wczoraj zakończył się proces o sprzeniewierzenie na szkodę warszawskiego Banku Handlowego oddział w Poznaniu. Mocą wyroku główny oskarżony, prokurent Wróblewski, skazany został na 5 lat więzienia. Pozostali urzędnicy skazani zostali: Szymanski na 2 lata więzienia, Jurdziński na półtora roku i Michałowska na 3 lata. Zonę Wróblewskiego, która również zasiadła na ławie oskarżonych, uniewinniono.

Heine-Medina w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ, 28. 9. (tel. wł.). Przed tygodniem 3-letnie dziecko kolejarza Bobkowskiego zachorowało. Spoczątku sądzono, że jest to jakaś wewnętrzna choroba, przybyły jednak lekarz skonstatował, że dziecko chore jest na straszną chorobę zaraźliwą, t. zw. Heine-Medina. Chcąc się jednak upewnić, zwołał konsylium, które potwierdziło jego diagnozę. Nieszczęśliwe dziecko zostało przewiezione do szpitala św. Florjana, gdzie zostało izolowane.

9 ofiar katastrofy kolejowej pod Pyrami

Wczoraj około godz. 10 wiecz. na szlaku nowobudującej się linii kolejowej Karszawa — Radom, w odległości 1 km. od stacji Pyry, wydarzyła się straszna katastrofa kolejowa. Przyczyną katastrofy było wykoślenie się pociągu roboczego, jadącego w stronę Warszawy. Skutkiem wykoślenia 7 wagonów zostało doszczętnie zniszczonych. Spod strząskanych wagonów wydobyło 7 ofiar katastrofy, które po nałożeniu prowizorycznego opratunku przewieziono do Warszawy. Ogólne po-

tużenie i obrażenia odnieśli: Józef Staryga, lat 34 (wieś Rakowiec), Andrzej Urbanik, l. 58 (wieś Wyczołki), Henryk Burak, l. 29 (w. Rakowiec), Jan Makowski, l. 23 (Okęcie), Antoni Roszkowski, l. 66 (Okęcie).

Powyższe ofiary zostały przewiezione do szpitala na Czystem. Natomiast dwu ciężko rannych robotników, a mianowicie: Józefa Stelmacha, l. 28 (Falenty) oraz Antoniego Wiecha, l. 37 (Okęcie), przewieziono do szpitala Dz. Jezus.

Z kraju

KALISZ

Tydzien P. B. K. Od 1 do 10 października r. b. odbędzie się w Kaliszu Tydzien Polskiego Białego Krzyża. Program tygodnia przewiduje: odczyty propagandowe, zbiórki i akademje.

Śmiertelny wypadek w Stawiszynie. Tadeusz Siakowski, jadąc furmanką przez Stawiszyn, najechał na 2-letniego Jana Przybylskiego. Dziecko odniosło tak ciężkie obrażenia, że w kilka minut po wypadku życie zakończyło.

Kasztany zakwitły po raz drugi. Rosnące obok cmentarza miejskiego przy ul. Cmentarnej kasztany okryły się w tym roku kwieciami po raz drugi.

Pożar zagrody. We wsi Teodozjów gm. Iwanowice, wskutek zapalenia się sady w kominie, wybuchł pożar w zagrodzie Józefa Gila. Spaleniu uległy: dom mieszkalny, stodoła i obora wartości 750 zł.

PIOTRKÓW

Znów demonstracja komunistyczno-żydowska. Po wszczętych przed paru tygodniami hałaśliwych zaburzeniach w tutejszym więzieniu, poparty nazwanym gminu przez zbiegowisko żydowsko-komunistyczne, w ub. środę wieczorem doszło znowu do wrzaskliwej demonstracji gromadzących się przed więzieniem grup komunistów. Za zbliżeniem się policji demonstranci rozbiegli się. Zatrzymano posądzoną o udział w organizowaniu hecy 28-letnią Gitlę Szware.

Krwawa kłótnia w polu. Przed paru dniami na polach wsi Postęka-lie pod Piotrkowem doszło do kłótni między 35-letnim Romanem Jastrzębskim a krewną jego, 22-letnią Antonią Jastrzębską. W wyniku sprzeczki Jastrzębski zadął krwawiące kosa parę ran ciętych na przedramieniu. Nieprzytomną z uderzenia krwi Antonię znaleziono w polu w godzinę później. Ranną odstawiono do szpitala w Piotrkowie, Jastrzębskiego aresztowano.

4-letni topielec. We wsi Kleszczów pod Piotrkowem pod nieobecność rodziców pozostawiony bez opieki 4-letni chłopiec, Roch Rudecki, bawiąc się nad stawem, utonął w nim.

Rodzice po powrocie do domu wydobyli z wody martwe już zwłoki.

ŁÓDŹ

Kongres włóknarzy. Jak się dowiadujemy, w dniu 30 września i 1 października odbędzie się w Łodzi Ogólnopolski Kongres Włóknarzy,

który będzie rozpatrywał kwestję t. zw. racjonalizacji pracy. Poza tem Kongres omawiać będzie sprawę konsolidacji związków zawodowych.

Echa zabójstwa dyrektora „Gongu”. Zwłoki zamordowanego dyrektora „Gongu”, Zygałewicza, po dokonaniu sekcji, zostały wydane rodzinie, celem pogrzebania. Morderca ś. p. Zygałewicza, Sośnicki, zeznał, iż powodem zabójstwa było zdenerwowanie na tle rachunków pieniężnych z dyrektorem „Gongu”.

POZNAN

Uroczenie triumfatora Challenge'u. Tutejsza L. O. P. P. organizuje akademje z udziałem kpt. Bajana. Akademja będzie połączone z wystawą obrazów, ofiarowanych kpt. Bajanowi przez wybitnych artystów malarzy z Poznania.

ŁWÓW

Zakończenie strajków. Ciągący się od miesiąca strajk pomocników krawieckich został zakończony nową umową, w której utrzymano do tychczasowe warunki pracy.

Również zakończony został strajk w fabryce „Karpalit”, gdzie robotnicy będą pracowali turnusowo, ażeby żaden nie był poszkodowany.

Zbrodnicze figle. Wskutek wrzucenia butelki z płynem grzącym do sklepu spożywczego przy ul. Świętokrzyskiej właściciela tego sklepu, Deichlerowa, poparzona owym płynem, zmarła po 3-ich dniach w szpitalu.

GDANSK

Niesamowity zamach samobójczy. Prokurent banku, Unger oblał się benzyną i gdy płomień objął go, strzelił sobie w głowę z rewolweru. Powodem samobójstwa był prawdopodobnie rozstrój nerwowy.

WILNO

Złoty kamienicznik popełnił samobójstwo. 70-letni Antoni Sokolowski skończył wczoraj z Mostu Zwierzynieckiego do Wilni. Topielec wydobyto. Okazało się, że denat był właścicielem domu, który przed paru dniami został sprzedany na licytacji; Sokolowski przysięgnął tem odebrać sobie życie.

Jeszcze zatargi w przemyśle jedwabniczym. Jak się dowiadujemy, podpisanie umowy zbiorowej w przemyśle jedwabniczym nie doprowadziło do uruchomienia wszystkich fabryk, skutkiem różnorodnego interpretowania święto podpisanej umowy. Zatargi na tle powyższym wynikły w 11 przedsiębiorstwach.

Sport

L. atletyka

LEHTINEN BIEGA TYLKO 500 M?

Słynny biegacz fiński Lehtinen, który już wczoraj przybył do Warszawy, żeby się przygotować do walki z Kusocińskim miał oświadczyć, że biegać będzie tylko na 5 km., bo dystans 2 mil. ang. jest dla niego za krótki. Gdyby wiadomość ta sprawdziła się oglądaliśmy Fina tylko raz w niedzielę. Zadanie Kusocińskiego byłoby wtedy dużo trudniejsze, bo nasz mistrz spodziewał się przedewszystkiem zwycięstwa na 2 mile ang. a do biegu na 5 km. jest mniej przygotowany.

PIĘCIOBOJ O MISTRZOSTWO POLSKI

Na Śląsku odbędzie się w niedzielę pięciobój lekkoatletyczny o mistrzostwo Polski. Dotąd zgłosili się nast. zawodnicy: 1) Piawczyk (AZS Warszawa), 2) Wojtkiewicz (AZS Warszawa), 3) Lokajski (Warszawianka), 4) Wierczok (KS Smigły Wilno). Poza tem z zawodników bardziej znanych startują: Müller (AZS Warszawa), Zieniewicz (Pocztowie P. W. Wilno), Zardzin (Poczt. P. W. Wilno). Sadowski (WKS Smigły Wilno). Ze strony Śląska startować będzie Sobik ze Stadjonu.

Piłk nożna

WARSZAWA — ŁÓDŹ

W najbliższą niedzielę odbędzie się w Tomaszowie mecz piłkarski pomiędzy robotniczymi reprezentacjami Warszawy i Łodzi. Warszawa wystąpi w składzie: Kerensztajn, Bajerski, Smosarski I, Więckowski, Janusz, Klimkiewicz, Chudzikiewicz, Smosarski II, Sokolowski, Lasek, Krzywicki, Rezerwa — Zbroja i Zych.

CRACOVIA — WARSZAWIANKA

Mecz ligowy, ze względu na zawody z udziałem Kusocińskiego i Lehtinena, przełożono na godz. 11.30 rano. Odbędzie się on na boisku Warszawianki.

WROCLAW — WARSZAWA

P. Z. P. N. zezwolił na wyjazd repr. Warszawy do Wrocławia dn. 2-go grudnia, kiedy Kraków grać będzie w Berlinie. Mamy nadzieję, że stolica wystąpi istotnie w najlepszym składzie i nie powiększy kompromitacji piłkarstwa polskiego.

BOKS

POLSKA — NIEMCY W BOKSIE

Przygotowania organizacyjne do międzynarodowego meczu bokserskiego Polska — Niemcy, który odbędzie się definitywnie w Essen dnia 23 listopada b. r., przeprowadza z polecenia Niemieckiego Zw. Bokserskiego Polizei Sport Verein w Essen. Mecz rozegrany będzie bądź w hali wystawowej miasta, bądź też w cyrku Hagenbecka.

Przed meczem z Polską reprezentacja Niemiec rozegra dwa spotkania międzypaństwowe: 23 b. m., a więc dzień w Norymberdze, z reprezentacją Węgier, oraz w dniu 25 października w Pradze z Czechosłowacją.

Ponieważ w dniu 17 października z Czechosłowacją walczy nasza reprezentacja — przeto po 25 października będziemy mieć ciekawą miarę porównawczą wyników uzyskanych z Czechami przez pięcioro naszych i niemieckich.

STIBBE WRACA NA RING

Znany polski pięściarz wagi cięż-

kiej, Stibbe, wraca w tym roku na ring.

Stibbe prowadzi obecnie systematyczny trening. Jego sparring-partnerem jest Pol-Jut, znany zawodowy bokser, który przez dłuższy czas przebywał we Francji.

RAN ZNOKAUTOWANY

Edward Ran, który przed dwoma laty odnosił nieprzerwane pasmo sukcesów na ringach Ameryki, obecnie przegrywa niemal każdy mecz. W dniu 20 b. m. został on znokautowany już w 4-ej rundzie przez Kalifornijczyka, Bobby Pachę, w N. Jorku. Zdaje się, że karjera Polaka jest za Oceanem skończona.

WYSTRACH WYCOFUJE SIĘ Z RINGU

Znany bokser śląski wagi półciężkiej Wystrach niema wcale zamiaru opuścić szeregów Polic. KS Katowice i przenieść się do warszawskiej Skody. Ślązak zgłosił się na rozpisaną przez Śląski OZB kurs sędziowski: wskutek złamania szczęki musi on bowiem powiesić rękawicę „na gwoździu”.

Z SEKCJI BOKSERSKIEJ POLONJI Kazimierski i Mizerski, znani pięściarze stołecznej Polonji, otrzymali zwolnienie ze swego macierzystego klubu.

Polonja nie stawia się na mecz bokserski z CWS-em (o drużynowym mistrzostwo Warszawy). CWS otrzyma zatem walkower 16:0.

Tenis

PORAŻKA BOROTRY W PRADZE

W dalszym ciągu swej handlowej podróży Borotra wraz ze swym tenisowym towarzyszem Goldschmidtem, udał się do Pragi czeskiej, gdzie odniósł ponownie porażkę, tym razem od Hechta 6:2, 1:6, 2:6 a Goldschmidt przegrał z Cascą 2:6, 6:3, 1:6.

W grze podwójnej wygrali Francuzi, co jeszcze bardziej każe nam cenić niedawny sukces naszej pary Hebda, Tłoczyński.

TURNIEJ TENISOWY LEGJI

Sekcja tenisowa Legji organizuje w przyszłym tygodniu z dniem 1.X wewnętrzny turniej tenisowy przy udziale wszystkich swych czołowych graczy, z Tłoczyńskim, Wittmanem, M. Stolarowem i Neumanówną na czele.

Kolarstwo

MISTRZOSTWO POLSKI W CYCLO-PEDESTRE

W niedzielę odbędzie się w Łodzi kolarski wyścig naprzelaj (cyclo-pedestre) o mistrzostwo Polski. Wyścig odbędzie się na dystansie 30 km., start i meta — w Helenowie. Po wyścigu naprzelaj odbędzie się w Łodzi na torze mistrzostwa woj. Łódzkiego na rok. 1934.

Hokej

EUROPEJSKA LIGA HOKEJOWA

Prasa czeska donosi, że w b. sezonie hokejowym utworzona będzie europejska liga hokejowa, w której grać będzie kilka czołowych klubów europejskich z PSC Bedlin i LTC Praga na czele.

Mistrzostwa tej ligi mają być rozgrywane niezależnie od mistrzostw świata i stanowić będą wewnętrzna imprezę szeregów najwybitniejszych klubów hokejowych.